

Asia-Pacific Economic Cooperation (APEC)

- Despre APEC
- Studiu de caz: COVID-19

Despre APEC

Istoric

Forumul de Cooperare Economică Asia Pacific (APEC), este o organizație în cadrul căreia cei 21 de membrii (state), se angajează în mod voluntar să coopereze pentru crearea unui spațiu economic liber la nivel regional. Cu alte cuvinte APEC se ocupa de integrarea economică regională în zona Pacificului.

Pe parcursul anilor '70 și '80 crearea unei astfel de organizații, în cadrul căreia să fie reunite națiuni atât de diverse din punct de vedere cultural, etnic dar și politic nu era neapărat una realistă. În perioada respectivă era aproape de neconceput să aduci la masa negocierilor pentru crearea unui dialog sustenabil atât state comuniste, cât și state democratice, însă în 1989, odată cu căderea blocului comunist, lucrurile par să capete o cu totul altă perspectivă.

Artizanul acestui forum poate fi considerat prim-ministrul australian Bob Hawke, care a sesizat necesitatea formării unui grup în cadrul căruia să se discute diferite probleme cu temă economică ce pot influența, deopotrivă, buna funcționare a mai multor țări din regiunea Asia-Pacific. Eforturile sale de a reuni economiile regionale într-un forum aveau să se materializeze în noiembrie 1989 când 12 state, membre fondatoare, se întâlneau în capitala Australiei, Canberra. Reuniunea a fost prezidată de către ministrul de externe din acea perioadă al Australiei, Gareth Evans, și a avut ca rezultat asumarea angajamentului din partea celor 12 state participante (Australia, Brunei, Canada, Indonezia, Japonia, Coreea de Sud, Malaezia, Noua Zeelandă, Filipine, Singapore, Tailanda, Statele Unite ale Americii), de a se reuni în același format, anual.

Restul statelor membre până la numărul de 21 au aderat cu timpul, în patru valuri, primul fiind în anul 1991 când, Taiwanul, Hong Kong-ul și Republica Populară Chineză se alătură APEC. Următorul val de aderări are loc doi ani mai târziu, în anul 1993, și aduce organizației doi noi membri și anume Mexic și Papua Noua Guinee. Un an mai târziu, în 1994, Chile devine parte a acordului, iar anul 1998 aduce ultimul val de aderare la APEC, alte 3 țări, și anume, Rusia, Vietnam și Peru devenind membre.

Până în zilele noastre APEC a reușit, într-o anumită măsură, să contribuie la bunăstarea economică din regiune prin propunerea unui dialog liber, sustenabil și incluziv. Mai mult, prin procesul bazat pe voluntariat și unanimitate această organizație reușește să evite majoritatea disputelor dintre membrii. Totuși, trebuie menționat și faptul că, tocmai acest principiu al neobligativității determină una dintre cele mai mari probleme existente și anume, lipsa concretă de implementare a diferitelor măsuri pentru atingerea obiectivelor propuse.

Structură

APEC operează sub forma unui forum de cooperare incluziv, multilateral ce abordează probleme din domeniul economiei și tehnicii. Dialogul este bazat pe egalitate și principiul libertății de exprimare, iar deciziile nu sunt obligatorii, neexistând propriu-zis angajamente asumate prin tratate, tot procesul bazându-se

pe voinea membrilor. De asemenea, deciziile sunt luate prin consens, iar acestea pot fi agreate de o parte a membrilor, în timp ce restul pot decide să se focuseze pe alte paliere.

Activitățile APEC sunt trasate de către cei 21 de lideri ai statelor membre, iar de punerea lor în practică se ocupă cele patru comitete de nivel înalt (Committee on Trade and Investment, Senior Officials' Meeting Committee on Economic and Technical, Cooperation Economic Committee, Budget and Management Committee). Pe lângă aceste structuri există și o componentă ministerială care se ocupă de propuneri și de facilitarea comunicării dintre liderii și grupurile de lucru.

Aceste patru comitete cuprind numeroase grupuri de lucru ce se ocupă de diferite problematice stabilite. Aceste grupuri sunt înființate de obicei în cadrul ședințelor oficiale de lucru precum, Summit-urile Liderilor (pot avea loc de trei sau chiar patru ori pe an), în cadrul cărora se întâlnesc liderii de stat ai țărilor membre (excepție făcând Taiwan care este reprezentat de un înalt demnitar de nivel ministerial), prin rotație fiecare stat ajungând să fie gazdă a evenimentului.

Obiective

Una dintre cele mai importante întâlniri pentru evoluția organizației a fost Summit-ul Liderilor din anul 1994, organizat într-un oraș din Indonezia, întâlnire în urma căreia membrii și-au asumat Obiectivele Bogora ce presupuneau implementarea practicării liberului schimb, precum și a investițiilor libere în regiune până în anul 2010 pentru statele dezvoltate și 2020 pentru cele în curs de dezvoltare. Un an mai târziu, la Osaka, este adoptată Agenda de acțiune de la Osaka (Osaka Action Agenda, OAA), document care ajută la punerea în practică a Obiectivelor Bogora prin crearea unei structuri de acțiune dar și prin adoptarea unei agende de lucru. În anul 1996, la Manila este adoptat Acordul privind tehnologia informației (Information Technology Agreement, ITA), proiect adoptat mai târziu chiar de Organizația Mondială a Comerțului (WTO). ITA și propunea să liberalizeze tarifele în ceea ce privea aparatura tehnologică și să tripleze accesul la internet până în 2005.

În anul 2007 este adoptată o agendă referitoare la schimbările climatice și dezvoltarea energiei verde, iar în 2008 discuțiile se îndreaptă către modalități de atingere a stabilității în urma crizei financiare globale. Pentru atingerea acestei stabilități economice au fost adoptate două planuri în anul 2009, Supply-Chain Connectivity Framework și Ease of Doing Business Action Plan, ce și propuneau ca împreună să facă afacerile din regiune cu 25% mai ieftine, rapide și facile până în anul 2015. Mai mult, forumul s-a adaptat nevoilor contemporane aducând în discuție și subiecte ce includ, printre altele, asigurarea rezistenței la dezastrele naturale, dar și terorismul.

În ultimul deceniu, pe lângă problemele climatice și cele de energie verde, APEC a abordat probleme precum reduceri tarifare, transparență economică, economia globală incluzivă etc. Mai mult, în special din 2015, APEC pune accentul pe îmbunătățirea dialogului economic global ca necesitate vitală pentru atingerea unor standarde cât mai înalte de trai. De asemenea, forumul APEC s-a ocupat și de problemele aduse odată cu izbucnirea pandemiei de COVID-19 adoptând diferite măsuri de răspuns economic, dar și măsuri de redresare.

Finanțare

APEC nu este o organizație care se ocupă de donații, ci se ocupă cu implementarea diferitelor proiecte la nivel înalt. Fondurile anuale, în zilele noastre însumând 5 milioane USD, reprezintă contribuția statelor membre și sunt îndreptate către Secretariatul din Singapore, dar și către diversele proiecte ce susțin obiectivele economice și comerciale ale APEC. Mai mult, toate statele membre se ocupă de furnizarea personalului pentru Secretariat dar și pentru restul comitetelor și grupurilor de lucru.

Există patru mari fonduri care se ocupă de gestionarea finanțelor organizației, și anume: General Project Account (GPA), Trade and Investment Liberalisation and Facilitation Account (TILF), APEC Support Fund (ce conține un Fond General precum și o serie de sub-fonduri) și, nu în ultimul rând, autofinanțarea.

Finanțarea GPA provine din contribuțiile statelor, nu există limită în ceea ce privește donațiile în acest sens și toate statele membre pot primi finanțare din acest fond. Mai mult, proiectele pot să fie finanțate în mod exclusiv prin acesta întrucât, nu există o reglementare ce privește contribuția proprie.

Fondul TILF a fost creat în anul 1997 și se ocupă de finanțarea în domeniul liberalizării comerțului conform obiectivelor stabilite în cadrul OAA. Fondurile obținute sunt adunate din contribuțiile voluntare ale membrilor, toate statele putând să le acceseze, fiind însă nevoie de un procent de autofinanțare care diferă în procentaj în funcție de niște criterii prestabilite.

Fondul ASF a fost creat pentru a sprijini economiile în curs de dezvoltare să se adapteze cerințelor economico-tehnice ale secolului. Acesta este format din contribuții voluntare, este dedicat tuturor membrilor și nu există cerere de contribuție proprie.

Autofinanțarea se referă la orice tip de fond care provine din afara APEC fie că este vorba de fonduri ale statelor sau donații din partea diferitelor organizații ori companii. Aceste proiecte trebuie aprobate de către liderii APEC și trebuie să îndeplinească o serie de norme cuprinse în cadrul Ghidului de sponsorizare APEC.

Studiu de caz: COVID-19

Dat? fiind situa?ia actual? creat? de pandemia de COVID-19, o parte destul de mare a economiilor lumii au fost afectate, motiv pentru care APEC a fost nevoit? s? furnizeze o serie de m?suri necesare redres?rii economice. Mai mult, ace?tia au fost nevoi?i s? se adapteze rapid contextului, existând necesitatea vital? de a stabili politici ce privesc serviciile ?i unit??ile medicale, lan?urile de aprovizionare dar ?i schimbul de informa?ii la nivel regional.

APEC a reprezentat un pilon destul de important în regiunea Asia-Pacific în aceast? perioad? venind în sprijinul statelor din zon? cu m?suri, planuri, analize ?i recomand?ri cu privire la r?spunsul economic coordonat pe care acestea trebuie s? îl ofere. Astfel c?, domeniile în cadrul c?rora APEC a furnizat asisten?? ?i consiliere au fost: sprijinirea lan?urilor de aprovizionare esen?iale, asigurarea accesului la vaccin ?i servicii medicale, îmbun?t??irea transportului de persoane în perioada pandemiei, cre?terea transparen?ei în ceea ce prive?te politicile adoptate ca r?spuns la pandemie, analize de r?spuns ?i recuperare dup? pandemie, construirea unui plan de rezilien?? ?i incluziune dup? pandemie.

Printre m?surile adoptate se num?r? ?i Declaration on Facilitating the Movement of Essential Goods, care î?i propune s? reglementeze problema diferitelor barierele tarifare, interdic?ii ?i restric?ii privitoare la export, dar ?i facilitarea comer?ului în perioada pandemiei. De asemenea, au fost înfiin?ate ?i diferite grupuri care s-au ocupat cu crearea de analize ?i sondaje, în special îndreptate c?tre IMM-uri, pentru a vedea care a fost impactul exact asupra economiilor statelor membre, aproximativ 800 de responden?i din cele 21 de state membre au participat la astfel de ini?iative.

Tot în aceast? perioad? a fost adoptat ?i documentul Joint Statement on Building a Resilient Asia-Pacific in a COVID-19 World, ce are ca scop facilitarea r?spunsului la pandemie ?i problemele sociale ?i economice create de aceasta. În principal aceast? declara?ie se refer? la oferirea de servicii ?i bunuri medicale de bun? calitate, îmbun?t??irea politicilor referitoare la transportul de persoane precum ?i asistarea ?i îmbun?t??irea oric?rui alt domeniu afectat de pandemie.

De asemenea, o importan?? major? în aceast? perioad? a fost acordat? numeroaselor grupuri îns?rcinate cu dezvoltarea ?i implementarea diferitelor proiecte privitoare la rezilien?? ?i digitalizare ?i adaptabilitate, componente dovedite imperios necesare în aceast? perioad?.

Prin urmare, putem concluziona toate cele expuse mai sus prin afirma?ia conform c?reia APEC, cu toate imperfec?iunile de care a dat dovad? de-a lungul anilor, a reprezentat ?i reprezint? înc? un important forum în cadrul c?ruia, atât cele mai dezvoltate economii ale lumii, cât ?i unele în curs de dezvoltare s-au reunit ?i au reu?it s? discute ?i s? g?seasc? împreun? solu?ii sustenabile pentru crearea unei bun?st?ri economice regionale ?i nu numai.

Referin?e

1. Asia Pacific Economic Cooperation. *Member Economies*. <https://www.apec.org/about-us/about-apec/member-economies>
2. Asia Pacific Economic Cooperation. (2021, Septembrie). *About APEC*. <https://www.apec.org/about-us/about-apec>
3. Asia Pacific Economic Cooperation. (2021, Septembrie). *How APEC Operates*. <https://www.apec.org/about-us/how-apec-operates>
4. Asia Pacific Economic Cooperation. (2021, Septembrie). *APEC COVID-19 Economic Response and Recovery Initiatives*. <https://www.apec.org/covid-19/apec-covid-19-economic-response-and-recovery-initiatives>
5. Asia Pacific Economic Cooperation. (2021, Septembrie). *Working Level*. <https://www.apec.org/about-us/how-apec-operates/working-level>
6. Asia Pacific Economic Cooperation. (2021, Septembrie). *APEC Project Funding Sources*. <https://www.apec.org/projects/funding-sources>
7. Lincoln, E. J. Flamm, K. (1997, November 1). *Time to Reinvent APEC*. Brookings. <https://www.brookings.edu/research/time-to-reinvent-apec/>
8. United States Department of State. *Asia Pacific Economic Cooperation (APEC), 1989*. Office of the Historian, Foreign Service Institute, United States Department of State. <https://history.state.gov/milestones/1989-1992/apec>

Wikipedia. *Asia-Pacific Economic Cooperation*. https://en.wikipedia.org/wiki/Asia-Pacific_Economic_Cooperation